

Poštini Glasnik

Glasilo Obl. organizacije pošt., telegr. in telef. uslužbencev v Ljubljani.

Letnik IX.

V Ljubljani, dne 21. marca 1929.

9. številka.

Pred deerarizacijo pošt.

Boj organizacije proti razdržavljenju slovenskih pošt preko 15.000 delovnih enot na leto je s pomočjo direkcije in drugih prizadetih faktorjev za enkrat vsaj delno uspel. Od prvotno zahtevanih 77 pošt je ministristvo odstopilo od svoje namere pri 32 največjih poštah, kar smo na kratko javili že v zadnji številki. Istočasno pa je zahtevalo razdržavljenje nadaljnjih 15 pošt, katerih prvotno ni bilo v seznamu. Tako se mora deerarizirati v področju naše direkcije 55 pošt, če izvzamemo par pošt, ki so se pravilno že pred splošno odredbo o deerarizaciji pretvorile v pogodbenne pošte.

To je še vedno hud udarec za ugled in višino ptt. ustanove ter za napredek naše stroke. Dvoje znatnih izboljšanj je sicer vsekakor zaznamovati. Prvo je to, da ostanejo vsaj one pošte še državne, pri katerih sta ali bi z ozirom na število delovnih enot vsaj morala biti dva uradnika. Čudi nas samo, da je bilo merilo delovnih enot (maksimum) neokroglo število 28.000, ker po našem mnenju in poznanju službe bi vsaj poštam z več ko 2000 enotami na mesec morali načelovati po zakonu nastavljeni uradniki, neglede na znano stališče organizacije, ki je v obče proti vsaki deerarizaciji pošt. Dokler ni nobena državna institucija v privatnih rokah, ne razumnemo, zakaj naj bi bila ravno pošta, telegraf in telefon.

Drugo izboljšanje je v tem, da je zdaj vsaj neki princip, vsaj neka osnova, po kateri se naj posamezne pošte razdržavijo. Kakor znano, so bile v prvotni zasnovi na indeksu nekatere pošte s 50.000 do 60.000 enotami, dočim drugih s 15.000 do 20.000 ni bilo. Zakaj tako, tukaj ne moremo razpravljati. Sicer so skoro vse te pošte nastale pogodbeno protivo določbam pravilnika o pogodbenih poštah, vendar je vsaj enoten sistem zmagal. Princip se je varoval tudi v tem, da so zdaj te pošte pravilno uvrščene. Kolikor jih je pod 15.000 enot, so uvrščene po pravilniku v pripadajoče razrede in stopnje, one z več ko 15.000 enotami pa po posebnem odloku ministristva v rede, in sicer pošte s 15.000 do 20.000 enotami v I. red, z 20.000 do 25.000 enotami v II. red in s 25.000 do 30.000 enotami v III. red pogodbenih pošt. Tem redom ustrezajoče so odmerjeni tudi dohodki. Jamčevina ni omenjena, zato se bo pobirala od pošt, ki so uvrščene v rede, ista jamčevina, kakor za pošte I. razreda (1200 Din), dokler morda ministristvo drugače ne odloči.

Imen posameznih pošt tu ne bomo objavljali, ker so bile razglašene že v dnevnem časopisju in ker jih prinese med tem časom gotovo tudi že direkcijske tiskane okrožnice.

Prvi boj je torej končan, kakor že rečeno, žalibog, z neznatnim uspehom. Za organizacijo zadeva seveda ni likvidirana in bo slej ko prej zahtevala remeduro te naredbe, ker smatra iz državnih, nacionalnih in strokovnih ozirov za svojo dolžnost, da opozarja merodajne faktorje brez prestanka na škodljive posledice take rešitve. Naš Savez v Beogradu se je obrnil z dobro utemeljeno vlogo na samega predsednika vlade, gosp. generala Petra Živkovića. V glavnih obrisih je podčrtal silno važno funkcijo in visoko misijo, ki jo mora vršiti pošta, telegraf in

telefon v nacionalni državi. Po drugi strani pa je pokazal na zlorabe, ki se vrše pod firmo privatizirane pošte, zlasti pri poštah v Vojvodini. Spomenica navaja skoro konkretne slučaje, kako utegnejo biti s tem oškodovani državni in vojaški interesi, ter prosi gospoda ministrskega predsednika, da zaustavi deerarizacijo te rafinirano državne ustanove.

Jasno je, da mora organizacija računati s fakti. Eno so boji, drugo so uspehi. Trenutno moramo računati z dejstvom, da je 55 pošt razdržavljenih, da so te pošte razpisane po pravilniku o pogodbenih poštah, da je direkcija že natrpna s prošnjami za te pošte in da morajo biti tekom prihodnjega meseca zasedene. Svoj boj za dobrobit naroda, države in stroke bo organizacija v začrtani liniji in pod ustaljenimi načeli nadaljevala, za enkrat pa skušala v sedanjih situaciji rešiti, kar se more in da. V tem pogledu imamo dve prošnji: eno za direkcijo, drugo za ministristvo:

Direkcijo prosimo, da jo vodijo pri podeljevanju oziroma predlaganju novih pogodbenih pošt interesi stroke in najbednejšega naraščaja. Za te pošte prosijo v pretežni večini dnevničarji in izprašani vežbenici. Tiste dnevničarke, ki so že več let ob skromni nagradi v poštini službi na poslih uradnikov II. in III. kategorije ter ki so prišle k pošti v upanju, da bodo postavljene za uradnice III. kategorije, ker so imele pogoje za to. Čakale so od meseca do meseca, od leta do leta, kdaj bodo prevedene v pripadajočo kategorijo, pa so po treh, štirih in petih letih pričakale to, da so danes v nevarnosti, da ostanejo 1. aprila brez službe in brez mesta. Apeliramo še s tega mesta na priznana socialna čuvstva gospoda direktorja in gosp. personalnega šefa, da zaščitijo te reve vsaj s tem, da dajo onim, katere bi morda imele biti reducirane, razpisane pogodbenne pošte.

Imamo tudi kopo brezplačnih vežbenk in vežbencev. Po 12, 16 in 20 mesecev delajo nekatere zastoni, uporabljajo se za vse pango poštne, brzozjavne in telefonske službe brez vsake nagrade. V pomanjkanju in v zastojem čakanju na kakršnokoli plačano mesto izgubljajo svoja mlada leta. Med njimi so take, ki so z uspehom administrirale pogodbenne pošte in so že tudi druge izvežbale. To je treba tudi upoštevati pri oddaji razpisanih pošt. Zlasti pričakujemo, da se ne bo podelila nobena pošta nestrokovnim, nepoštnim ljudem, dostikrat premožnim, s trgovino, posestvom itd., samo brez vsakega pojma o stroki in ptt. službi. Upamo, da ne bo noben tak dobil pošte na račun prosilcev-dnevničarjev in vežbencev.

Z upom in strahom gledajo na direkcijo tudi predstojniki in prideleni uslužbenci teh 55 pošt, ki se pretvorijo v pogodbenne. Uradniki, zvaniki in služitelji, ki so nastavljeni danes pri teh poštah, ne bodo mogli kot državni uslužbenci več ostati na dosedanjih službenih mestih. Marsikdo pa je navezan iz družinskih, gospodarskih ali drugih ozirov na bližino svojega dosedanjega službenega mesta, drugim je zopet edina rešitev, da pridejo v večja mesta kot prideleni uradniki k največjim poštam.

Važno je tudi, da zaščiti direkcija novo imenovane pog. poštarje v pogledu plačevanja najemnine za poštini lokal. Marsikje je plačeval doslej erar tako visoko najemnino, da je sedaj poštar iz svojih pičlih prejemkov nikakor ne bo mogel zmagovati. Sicer se namerava baje napraviti nekaj kompromis med lastniki, sedanjo najemnino in novimi poštarji, da bi se pošte ne preseljevale v druge lokale, upoštevati pa se mora, da več kakor 100 dinarjev na mesec ne more noben pogodbeni poštar plačevati za lokal.

Ministristvo prosimo, da izda nov pravilnik o pogodbenih poštah. Nihče ne more taji, da ni sedanji pravilnik nesodoben in nestrokoven. To je organizacija dokazovala že od l. 1926 dalje ob vsaki priliki ter posredovala za izdajo novega pravilnika. Ker ni bilo izgleda, da bi prišla taka iniciativa iz ministristva, je izdelala pred enim letom organizacija sama celotni osnutek novega pravilnika. Očitalo se je sicer, da se je ozirala organizacija samo na finančno stran pravilnika, da je enostavno vse dohodke podvojila in potrojila, dočim je pustila v ostalih stvareh odredbe starega pravilnika; pa to ni res. Kdor to trdi, dokazuje, da ni proučil našega načrta, ki je plod dolgotrajnega študija, posvetovanj in primerjanj s češkoslovaškim pravilnikom, s prejšnjimi avstrijskimi predpisi o poštah III. razreda in s sedanjim pravilnikom. Organizacija je vodila račun iz vseh vidikov, iz interesov splošnosti, službe in stroke. Marsikaj je vnesla v osnutek, s čimer morda poštarji ne bodo ravno navdušeni, toda ravno interes stroke je zahteval tako.

Sedaj je vsekakor vprašanje novega pravilnika bolj aktualno, nego kadarkoli. Razjasniti in sankcionirati je treba več odredb, ki doslej niso prihajale v poštev. Najprej deerarizacija pošt s preko 15.000 enot, kakršnih pravilnik ne pozna. Če se hoče vzdržati sedanje stanje, potem se mora pač maksimum zvišati in točno fiksirati. S tem v zvezi je čisto nova porazdelitev pošt na rede, razrede, stopnje, ali kar že bodo, zakaj sedaj kreiranih redov pravilnik ne pozna.

Dalje manjka glavna odredba: koliko prejemkov imajo pošte z 20 ali 25 tisoč enotami. Pravilnik ureja samo prejemke za pošte do največ 15.000 enot, toda plače pog. poštarjev se tam ne morejo ustaviti. Kajti, če gre od 2000 do 15.000 za vsakih 1000 enot na leto višja plača, ne morejo potem veljati za pošto z 28.000 enotami isti prejemki kakor za pošto s 14.000 enotami. Res je sicer, da obstoji tudi za regulacijo teh prejemkov neki ministrski odlok, vendar ta ni v skladu s še veljavnim pravilnikom o pogodbenih poštah.

Odperto je še vprašanje jamčevin. Mi smo v principu proti jamčevinam, ker kaj se pravi, položiti enkrat za vselej 1000 Din jamčevine za pošto, ki ima vsak dan 100.000 Din prometa. Vendar, dokler so, je zopet dejstvo, da pozna pravilnik trojne jamčevine in da za pošte preko 15.000 enot ni zdaj nič določenega. Najemnine za uradne lokale smo pa že omenili.

Ako bo kedaj dopuščal prostor, bomo objavili celoten osnutek novega pravilnika, kakor si ga zamišlja organizacija. Glavne odredbe — o porazdelitvi pošt v razrede in o prejemkih — pa bomo objavili, če bo le mogoče, že v prihodnji številki.

Kako se pripravljamo na deerarizacijo.

(Slike iz naših krajev v marcu 1929.)

Prva slika.

Na pošto, ki je zaznamovana, da se pretvori iz državne pošte v pogodbeno, vstopi debelušasta gospodična v kožuščku. Kratko krilcē, koketna kapica, orlovski nos, drobne mišje oči, obliž na bradici. Ob roki kavalirja s polcilindrom. Najprej vstopi v čakalnico, potem pa, ne da bi potrkala, v urad sam, kamor potegne še svojega kavalirja:

»Klanjam se, gospodična! Veste, prišla sem vam povedat, da čez dva dni pridem in prevzamem pošto, telegraf in telefon. Imam dobre prijatelje in protektorje, pa so mi ponudili in tudi že podelili to pošto. Veste, gospodična, tako en mesec bom še prakticirala pri vas, potem boste pa vi lahko odšli, jaz pa ostanem poštarica na tej pošti. Ja! Stanovanje pa prosim, da mi čim prej izpraznite, ker po gostilnah iz umljivih razlogov ne ložiram rada. Kaj ne, Muci?« (Se pritisne h kavalirju in ga sladko - genljivo pogleda).

Upravnici, dobremu dekletu, zastaja sapa, noge se ji tresejo, misli se ji pode kakor metež. Polagoma se toliko ojunaci, da s strahom vpraša: »Oprostite, s kom pa imam čast govoriti?«

»Ojej, saj res! Jaz sem Dragica Kravželj, komisijsko izprašana brezplačna poštna uradnica na razpoloženju in dekretirana vaša naslednica. Kaj ne, Muci? Ja, ja! Gospod je pa Ognjeslav Sveder, uradnik na položaju o zavarovanju brezposelne borze dela in tihi kompanjon kabineta za osiguranje socialnega položaja uradništva. Kaj ne, Muci? Gospodična, saj boste tako ljubezniva in me spremila do župana. Mora mi takoj izstaviti potrdilo, da se vi zanesljivo izselite v dveh dneh iz svojega stanovanja in da mi je to stanovanje zasigurano. Kaj ne, Muci?«

Telefon zvoní, telegraf kliče, stranke bobnajo po okencu, pismonoše prihajajo: »Gospoda, kakor vidite, me kličejo službeni posli. Klanjam se.«

»Klanjam se. Gospodična, čez dva dni prevzamem urad, pa prosim, da vse lepo osnažite. Kaj ne, Muci?«

Druga slika:

Prvo vest, katere pošte bodo v Sloveniji razdržavljene, je prinesel »Slovenski narod«. Med njimi tudi naša pošta, ki ima 40.000 enot na leto. Poštarji smo na vse pripravljani, še na izplačilo razlik, toda kaj takega pa ni nihče pričakoval. Javnost se v prvem trenutku še ni toliko razburjala, ker si ni bila na jasnem, za kaj prav za prav gre. Bile so pa seveda vmes tudi brihtne glave.

Tisti dan, ko je prišel v naš kot »Narod« z bombo o deerarizaciji, sem bil v trafiki, pa mi reče trafikant: »Veste kaj, gospod poštar, jaz se bom tudi udeležil licitacije ene izmed razpisanih pošt. Prav za prav mi je najbolj prikladna tukajšnja pošta, jaz bom kar vašo vzela v zakup.«

Voščil sem mu srečo, ob enem pa mu malo razložil, kaj se pravi pošta s 40.000 enotami ter kako izgleda taka licitacija in tak zakup. Gledal me je čim dalje bolj debelo, čudil se, nazadnje pa odkritosrčno priznal: »Nak, iz tega pa ne bo nič prida!«

Tretja slika:

Bojimo se, da pri deerarizaciji naše pošte ne bodo imeli dosti govoriti ne pri direktorju ne pri ministrstvu. Za vse bo opravil kar župan, posestnik, gostilničar, trgovec in najnovejši poštni aspirant. Pošta postane privatna, lahko vsak prosí, vsak prosilec pa mora imeti od župana potrdilo, da ima lokal na razpolago.

Ne boš Jaka! Državna pošta je v moji hiši, pogodbeno bo pa moja ali nikogar! Potrdila županstvo o lokalu ne da nikomur,

češ: v naši občini ga ni na razpolago. Na drugi »češ«: saj je sedanji lokal v vaši hiši na razpolago, — pride tretji (županov) »češ«: ta je pa zame in za nikogar drugega!

Redukcije.

Ta grozna novica zopet straši državne nameščence, zakaj biti na vsem lepem brez službe, brez zaslužka, morda celo s kopico otrok, je res nekaj strašnega. Dandanes ni več ona zlata doba, ko so se službe ponujale kar same od sebe, ampak je silno težko dobiti primerno mesto. Prepričani smo, da v področju ljubljanskega poštnege ravnateljstva ne bo reducirani niti eden uslužbenec, ki je na svojem mestu. Odvišnih nameščencev ni, ampak bi se moralo na mnogih poštah število osebja celo povečati, da ne bo trpela točnost poštnege, brzojavnega in telefonskega prometa. Povsem potrebna pa bo redukcija uradništva v centrali in v mnogih drugih mestih in krajih tam doli, o čemer je že pisal naš list.

Pri tej priliki pa moramo navesti naslednji dogodek. Poštni uradnik iz večjega mesta v Sloveniji je bil uradno pozvan v Beograd, da bi podal nekaj informacij o carinskem poslovanju. Tedaj je bila cela vrsta ministrstev nastanjena v zasebnih hišah. In naš uradnik je imel v uradno porabo sobo, v kateri sta bili dve pisalni mizi, torej sobo za dva uradnika. Prihajal je vsak dan točno ob določenem uri v urad, druga uradniška moč, neka dama, pa je hodila v urad okoli 11. ure. In menite, da je tedaj začela hiteti z delom na vse pretege? Kaj še! Poslala je vselej slugo po malico. Ko jo je spešno spravila pod streho, je žurno zapustila urad.

Naš uradnik je bil radoveden, kakšno delo ima sploh tista uradnica. V njeni odsotnosti si je pobliže ogledal njeno pisalno mizo. V enem predalu je našel nekaj papirčkov, sicer pa ni bilo o kakem uradnem poslovanju nikjer najmanjšega sledu. Ta uradnica je vlekla mesečno plačo prav za prav za prazen nič. Tam je takega uradništva še mnogo in se bo moralo na vsak način iz državnih interesov reducirati. V Sloveniji pa ne bi smelo biti iz državnih in nacionalnih interesov nikake redukcije.

Varčujemo tam, kjer se da.

V članku »Kaj pravimo k redukciji« (P. gl. št. 6 od 21. februarja t. l.) je člankar mimogrede v oklepaju omenil pošti Dravograd in Meža pri uradih, kjer bi se dalo v znamenju redukcije kaj prihraniti. Tukaj je res slučaj, ko se plusti na eni strani reprezentanca enega odvečnega urada, dočim se na drugi strani pri mnogo potrebnijih stvareh tako varčuje. Oglejmo si, kako izgleda ta stvar v Dravogradu in Meži!

Vsak od teh krajev ima svoj poseben poštni in telegrafski urad, čeprav je Dravograd in Meža v Jugoslaviji eno in isto, samo da leži Meža na desni, Dravograd pa na levi strani Drave, obe mesti sta zvezani z dravskim mostom.

Poštna urada sta eden na eni, drug na drugi strani mosta, komaj do 600 metrov drug od drugega oddaljena. Seveda imata obe pošti dovolj dela in prometa, da sta državni pošti (skupaj nad 5000 enot mesečno). Neracionalno in brezpotrebno pa je, da sta za ta promet dve pošti, med tem ko so mesta, kakor Celje, Ptuj, Novo mesto ali Kranj, gotovo vsako od teh toliko razširjeno kakor Dravograd (trg) in Meža (vas) skupaj, pa izhajajo z enim samim, toda večjim poštним uradom.

Dravograd-Meža: en kolodvor, ena šola, ena orožniška postaja (pod Avstrijo sta bili tudi dve), pa dva poštna urada!

Pod Avstrijo je imelo pomen, da je imela Meža (Miess a/D) na Štajerskem in Dravograd (Unt. Drauburg) na Koroškem, vsak

svoj poštni urad. Tu je bilo važno križišče železnic v Labudski in Celovski dolini, ko je bil promet kakor v Zidanem mostu — tranzit. Sedaj pa, ko je državna meja nekaj kilometrov oddaljena, vse zaledje pa odrezano, se pošta na teh progah v obče ne prevaža (za Avstrijo gre vse čez Maribor). Zato je tudi neekonomično in samo anahronizem, ostanek iz rajne Avstrije, da se vzdržujeta v teh krajih dve samostojni pošti.

Da bi se poštni okoliš ene pošte kratkoma priklopil k drugi pošti, ena pošta pa zaprla, ne gre lahko, tudi ni primerne zgradbe na razpolago, a tudi vsaka občina bi se protivila temu zaradi razdalje. Z lahkoto pa se reši ta problem na ta način, da se zgradi v sredi lastno poštno poslopje, in to tem bolj, ker je kakih 50 m nad dravskim mostom lep gradbeni prostor občine Dravograd na razpolago. Občina bi ga dala državi za zidanje novega poštnege poslopja, če ne čisto brezplačno, pa vsaj proti zelo mali odkupnini. Na tem prostoru bi se moglo postaviti lepo enonadstropno poštno poslopje, v katerem bi bilo v pritličju dovolj prostora za oba združena poštna urada, v prvem nadstropju bi bilo lahko še stanovanje za upavnika pošte.

Takšno poslopje bi po proceni strokovnjakov ne stalo več nego 90.000 Din z instaliranim vodovodom in električno razsvetljavo vred. Če upoštevamo najemnine, ki jih plačuje poštna uprava za obe pošti, se lahko izračuna, kako kmalu bi se taka zgradba izplačala, pošta bi pa prišla do lastnega poslopja, kakor ga ima železnica, financa itd. Izognila bi se tudi večnemu seljenju, katero vsako stane poštno upravo vsaj 15.000 Din. Koliko bi prihranila uprava na kurjavi, razsvetljavi, osebju itd., si pa lahko sama izračuna.

Poštarji in letošnja zima.

Zima, kakršne ni bilo že nekaj stoletij, je za nami. Rešeni smo mraza, snežnih zameotov in plazov. Poleg železničarjev so poštni uslužbenci gotovo največ pretrpeli.

Pomislimo samo na ambulancarje, ki so se vozili v mrzlih vagonih. Parne kurjave so zamrzile ali so bile drugače pokvarjene. Peči, ki tudi v poštah niso grele, so bile dostikrat celo v škodo. Veter ni dopustil, da bi odhajal dim iz dimnika. Kadilo se je po vagonih tako, da so morali v najhujšem mrazu odpirati okna. Udati so se morali ambulancarji naravni sili. Službo so opravljali zaviti v zimske suknje. Kaj se to pravi, ve le oni, ki je poizkusil. Vožnje v najhujšem mrazu iz Beograda v Ljubljano ali Maribor so trajale z brzovlakom po štiri dni in štiri noči. Ambulancarji so imeli prav sibirske doživljaje, ko jim je vlak zamrznil na odprti progi.

Razen ambulancarjev so zaradi mraza mnogo pretrpeli poštarji na kolodvorskih in izmenjevalnih poštah. Pri 30° C pod ničlo so na prostem iztovarjali pakete iz vagonov in jih zopet natovarjali. Pri izmenjevalnih poštah je posebno zeblo uslužbenec, ki so napovedovali pakete. V tem pogledu se bo treba pred drugo zimo zavarovati z dolgimi zimskimi kožuh in s škornji od filca. Tudi uvedba čajarn bi bila dobrodošla.

Pozabiti ne smemo tudi naših podeželskih poštarjev. Ni bil samo en slučaj, da so uradi ob progi radi zamude vlaka čakali s svojo pošto vso noč. Kaj se pravi čakati v nezakurjenih čakalnicah, vedo le ti povedati.

Poštarji so v letošnji hudi zimi opravljali svojo službo z nadčloveško požrtvovalnostjo. Ponosni so, da so jo obvladali, pričakujemo in prosimo pa tudi od poštne in državne uprave v obče, da bo upoštevala te napore in da bo spoznala, da se služba ptt. osebja ne more tretirati tako kakor pisarniška služba drugih državnih uslužbenecv.

Nova kolodvorska pošta v Mariboru.

Že več let se pripravljala, da začne zidati mariborsko kolodvorsko pošto. Kakor iz vemo, se bo z nastopom lepšega vremena zares pričelo z gradnjo poslopja. Bo to dvonadstropna stavba, ki bo merila v dolžini 119 m. V poslopju bo nastanjena razen pošte še carinarnica, obmejna policija in nekaj oddelkov železniške uprave. Stalo bo okrog 10 milijonov dinarjev. H kritju gradbenih stroškov prispeva 5 milijonov poštno ministrstvo, ostalih 5 milijonov pa pojde iz kaldrminskega fonda mestne občine mariborske.

Izvedeli smo, da predvideva načrt carinjalni oddelek pošte Maribor 2 v I. nadstropju. Pakete bodo vzdigovali z dvema električnima vzpenjačama (lift) iz pritličja. Dohod od izmenjevalnega oddelka do carinjalnega je predviden pod zemljo. Da bo takšna razdelitev prostorov škodljiva prometu, ni potrebno dokazovati. Kako nepraktično je, da se n. pr. nahaja špedicija pošte Ljubljana I v I. nadstropju, se je poštna uprava že lahko prepričala. Merodajni faktorji se morajo zavzeti za to, da spravijo vse oddelke pošte Maribor 2, ki imajo opravila s paketnimi pošiljkami, v pritličje nove zgradbe. Za to ne bi smelo biti v interesu službe nobenega izgovora. Čudimo se, da občina za tako važno stavbo ni razpisala natečaja za načrte. Tako bi imeli izbiro. Dokler se še ne začne z gradnjo, je čas, da se načrt popravi v smislu prometnih zahtev kolodvorske pošte.

Nekaj o uradnih urah.

Ko je tedanji ravnatelj dunajskega Terezianskega dr. Pavel Gautsch v svojem 34. letu postal prvič naučni minister v Taffejevem kabinetu, je zbudilo to tako senzacijsko, da si Dunajčanje take kariere niso mogli drugače razlagati, kakor da je moral biti baron Gautsch nezakonski sin cesarja Franca Jožefa. V naučnem ministrstvu je imenovanje barona Gautscha napravilo še drugo senzacijsko: mladi g. minister je bil nenavadno marljiv in je zahteval marljivost tudi od svojih uradnikov. V svoji pisarni je sedel že ob osmih zjutraj in je kmalu opazil, da prihajajo njegovi uradniki šele ob 10. uri, če ne še kasneje, da si je bil določil uradni začetek uradnih poslov ob 9. uri. Zato je izdal naredbo z željo, da bi se uradništvo točno držalo uradnih ur. Okrožnico je moral podpisati vsak uradnik od prvega do zadnjega, ali drugi dan je baron Gautsch lahko videl iz svoje pisarnice, da njegova okrožnica ni rodila zaželenega uspeha: gospodje so prihajali v urad zopet proti 10. uri. G. minister je bil užaljen in si je izmislil drugo metodo, ki jo je smatral za uspešnejšo. Naslednji dan je točno ob 9. uri zapustil svojo delovno sobo in je šel iz oddelka v oddelek vse trinadstropne ministrske palače. Upal je, da bo zadostovalo, če bodo tedaj odsotni ministrski svetniki in sekcijski šefi izvedeli, da je bil g. minister v pisarnah. Pa se je motil: vztrajnost in netočnost uradnikov je bila silnejša. Gospodje so se izgovarjali na prakso v ostalih ministrstvih, češ, da ni treba v naučnem ministrstvu nikakih izjem.

Ali Gautsch ni odnehal. Čez nekaj dni je šel zopet po oddelkih in kjer je kak uradnik manjkal, je položil na njegovo mizo svojo vizitko in ti so se morali zgledati pri g. ministru. Ta jih sicer ni zaslišal, pač pa jih je prezidialni šef v imenu ministra ostro pokaral. Dokler je bil Gautsch minister, se je na Minoritskem trgu uradovalo vestno in točno. Komaj pa je Gautsch ostavil ministrsko palačo, so padli uradniki v stare navade. Pri tem je tudi ostalo, kljub temu, da je bil

Gautsch od tistega časa še večkrat naučni minister in ministrski predsednik.

Po prevratu se je avstrijska državna uprava dosti prizadevala, da bi naučila uradništvo, da se je treba uradnih ur strogo držati. Uvedla je kontrolo, ki jo poznajo tudi v nekaterih drugih državah, da se morajo vsi uradniki pri svojem prihodu v urad podpisati na posebno polo. Za avstrijske pisarniške uradnike velja na Dunaju in ostalih glavnih mestih uradne ure od 8. do 15. ure, za konceptne pa od 9. do 16. ure; v drugih mestih so uradne ure od 8. do 12. in od 14. do 17. S to naredbo je izginila znana dunajska Gemütlichkeit.

Tudi v naši državi je zavladal po državnih uradnih nov red. Državni uslužbenci se morajo strogo držati uradnih ur.

Kdaj se ne steje kaderski rok?

Objavljamo rešenje državnega sveta v Beogradu od najnovejšega datuma, s katerim je razveljavljeno rešenje poštnega ministrstva, ki je bilo priznalo tovarišu J. L. tudi kaderski rok. Proti temu priznanju se je pritožila glavna kontrola, na kar je izdal drž. svet sledečo razsodbo:

»Državni svet je z razsodbo št. 18.054/26 od 16. novembra 1928, a na pritožbo glavne kontrole št. 22.907 od 10. aprila 1926 razveljavil rešenje ministrstva pošte in telegrafa št. 47.608 od 8. oktobra 1925, s katerim se je J. L., pt. uradniku II/4 naknadno priznala za razvrstitev na dan 1. septembra 1923 tudi doba, prevedena v vojski od 15. marca 1921 do 15. maja 1922. Razsodil je, da nimata pravice na to dobo, ker je vstopil v kader zaradi odsluženja roka po 6. septembru 1919 kot dneva, ko je bil razširjen vojni zakon bivše kraljevine Srbije na vso kraljevino.

Z razveljavljenim rešenjem se je priznalo imenovanemu na dan 1. septembra 1923. 1. 2 leti, 9 mesecev in 19 dni službe. Odbivši čas, preveden pri vojaki od 15. marca 1921 do 15. maja 1922 v iznosu 14 mesecev znači, da je imel na dan 1. septembra 1923. 1. vsega 1 leto, 7 mesecev in 19 dni državne službe, kolikor mu je bila komisija za razvrstitev tudi priznala.«

Izvršujoč to razsodbo je ministrstvo na osnovi čl. 137, 241 in 229 uradniškega zakona rešilo, da se tovarišu J. L. naknadno prizna, da je imel na dan 1. septembra 1923. 1. 1 leto, 7 mesecev in 19 dni vračunljive državne službe ter s tem prvič pravico do stalnosti od 12. januarja 1925 in drugič pravico na 3. stopnjo osnovne plače od 12. januarja 1928.

Z eno nogo v zaporu, z drugo v grobu.

Taka je služba poštne ambulancne uslužbenec. Brez žrtev ne mine nobeno leto tako pri nas, kakor tudi v drugih državah. Veliko je žrtev, za katere ne zvemo. Zadnji dve žrtvi v naši ambulanci službi sta bila poštna konduktorja Ivan Kalan in Franc Bratož. Koliko hudega sta oba prestala po poštnem ambulancnem ropu, si niti misliti ne moremo. Smrtni strah v vagonu, sumničenje in diskreditiranje v javnosti ter ječa so pač hude muke za ljudi, ki trpe po nedolžnem. Mi, ki smo ju poznali kot vestna in poštna delavca, smo bili prepričani o njihovi nedolžnosti. Žal, da ne tako drugi organi, ki so imeli opravka z njuno » afero«. Ko so Bratoža zasliševali, je bleknil nekdo: »... na pošti so sami tatovi.« Neki drugi pa je predlagal, da naj mu jih nabrišejo pet in dvajset, pa se bo vdal.

Bratoža so izpustili iz zapora, ker so izsledili pravega roparja — hotelirja Klemenčiča. Več mesecev trajajoča sodna preiskava

je to dognala. Ropar je vse tajil, pomnil je samo ono, kar je bilo njemu v prid, a kar je bilo zanj obtežljivo, mu je padlo iz glave. Obsojen je bil na pet let težke ječe. Med sodno obravnavo je sodnik omenil tudi roparski napad na ambulanco, ko je vršil službo poštne konduktor Ivan Kalan, ki je bil izpuščen iz preiskovalnega zapora, ker so ga spoznali za nekrivega. Pravi hudodelec je tedaj ušel zasluženi kazni. Zanimivo pa je, da je Klemenčič po tem prvem ropu plačal več znatnih dolgov. Tedaj se je peljal iz Kočevja, pred Grosupljem morda izvršil rop, z Grosupljega se je odpeljal v Stično ter tamkaj prenočil. A končno pride vse na dan ter zmaga resnica in pravica. Klemenčič preiščuje za zamreženim okencem svoj čin, Kalan in Bratož pa živita na prostem čislana in spoštovana.

To je živ dokaz, v kakšni trajni nevarnosti žive ambulanci uslužbenci. Zato pa zaslužijo posebno pozornost in uvaževanje od strani uprave.

VII. redni letni občni zbor „DOBROTE“

obsmrtnega podpornega društva poštne nameščencev v Ljubljani se bo vršil dne 24. marca 1929 dopoldne v »Beli dvorani« hotela Uniona v Ljubljani, Miklošičeva cesta. — Pričetek ob pol 9. uri.

Ako bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, kar najbrže tudi ne bo — se bo pričel eno uro kasneje, t. j. ob pol 10. uri in bo sklepčen ne glede na število navzočih članov.

Dnevni red:

1. Poročilo odbora.
2. Poročilo pregledovalcev računov.
3. Predlogi odbora in članov.
4. Volitve predsednika, odbora in pregledovalcev računov.
5. Slučajnosti.

Predlogi članov se morajo najkasneje 8 dni pred občnim zborom prijaviti odboru, ker se sicer o njih na občnem zboru ne bo sklepalo.

Vabilo.

Gospodarsko društvo poštne uslužbenec v Mariboru

vabi na redni letni občni zbor, ki se bo vršil v torek, dne 26. marca t. l. ob 20.30 uri v vestibulu glavne pošte s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo odbora.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka in sklepanje o razrešitvi odbora.
4. Volitev novega odbora in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti ob napovedani uri se bo vršil občni zbor pol ure pozneje istotam ob vsaki udeležbi in z istim dnevnim redom.

ODBOR.

To in ono.

Honorarji za pisce »Poštne glasnika« v prvem četrtletju 1929 se bodo izplačali od 20. do 25. marca. Kakor smo javili že v začetku leta, se bodo honorirali samo splošni dopisi in strokovni članki.

Brzjavni tekem ne bo! Ker je ministrstvo odklonilo podporo za brzjavne tekme v Sloveniji, se ne bodo mogle vršiti. Vzrok je ta, ker namerava ministrstvo prihodnje leto organizirati brzjavne tekme za vso državo. Natančneje o tem v prihodnjem »Poštnem glasniku«.

Mecen poštne saveza. G. Lazar Stojadinovič, upokojeni višji kontrolor ministrstva pošte in

telegrafa je podaril v spomin na 40-letnico prvega tečaja beogradske poštne šole Savezu ptt. uslužbencev v Beogradu hranilno knjižico z naloženo vsoto 10.000 Din in zemljišče v Vrnjcih, vredno 30.000 Din, da se postavi sanatorij za bolne poštarje. Čestitamo g. Stojadinoviču na tako plemeniti gesti, našemu Savezu pa na takem dobrotniku.

Prostovoljni prispevki. V blagajno OPO so darovale tovarišice: Rozalija Wester, pt. ur. II/2 na Ljubljani 1 en delež »Poštnega doma« po 100 Din; Ivanka Čebin, upravnica pošte II/2 Gor. Logatec plačuje od meseca februarja dalje po 20 Din mesečne članarine s pripombo, da naj se smatra drugih 10 Din mesečno za prostovoljni prispevek; Anica Krašovec, pt. ur. Poljčane 10 Din in Mara Grims, upravnica pošte Železniki 10 Din. Ivrlim in zavednim tovarišicam iskrena hvala.

Razlike. Glavna kontrola v Beogradu je podpisala virman za izplačilo razlik in drugih zaostankov ptt. uslužbencem v višini 18 milijonov dinarjev. Vzlic temu pa se čuje, da v ljubljanski direkciji ne dobimo razlik.

Ustanove vdovam in sirotam drž. nameščenec. Hranilni in posojilni konsorcij javnih name-

ščencev in upokoencev v Ljubljani razpisuje za leto 1929 iz sklada Ivana Rostana 15 ustanov po 300 Din za najbednejše vdove in sirote po držav. nameščenih. Prosilke naj prošnjam prilože od župniškega ali občinskega urada potrjeno dokazilo, da so res ubožne ali pa vsled boleznih in onemoglosti nesposobne za pridobivanje. Prošnje naj se pošljejo na upravni odbor konsorcija do 30. aprila 1929.

Stanovanja nemških ambulančnih uradnikov na potovanju. Nemško poštno ministrstvo je izdelalo osnovo o brezplačnem stanovanju ambulančarjev na njih službenem potovanju. Stroške bi nosila nemška poštna uprava, tako da ne bodo ambulančni uslužbenci plačevali stanovanja iz svojega. Načrt smernic je bil predložen organizaciji ambulančnih uradnikov, ki je pridela še nekatere dodatke tehniškega značaja.

Moč uniforme pri pošti. Nekje na Štajerskem prinese vojak poverljiva pisma na pošto. Gospodična pri linici, držeč se strogo predpisov, zavrne prejem teh pisem z motivacijo, da mora taka pisma prinesiti častnik ali podčastnik. V kratkem se vrne isti vojak v sukni narednika in odda vsa prejšnja poverljiva pisma brez nedostatka.

Pri odhodu je gospodična spoznala obraz redova v narednikovi sukni.

Osebnosti vesti.

Postavljeni: za pogodbene poštarje so postavljeni: Marija Bizjak na Golniku, Josip Vugrinec v Ivanjih in Ladislav Valdec v Mačincu.

Napredovali: služitelj 2. skup. Alojzij Štine na Mariboru 1 je napredoval za zvaničnika 3. skupine.

Premeščeni: pb. ur. II/2 Matija Meden z Ljubljane 2 na Ljubljano 1; zvan. 3. skup. Karolina Seme iz Žirov na Jesenice na Gr.; zvan. 1. skup. Ivan Buždon z Maribora 1 na Maribor 2 in Ivan Mačuh z Maribora 2 na Maribor 1 ter dnevničar Franc Bevk z Ljubljane 1 v Medvode.

Upokojeni: zvan. 1. skup. Ivan Uranič na Ljubljani 1.

Prestanek službe: pripravnik III/4 Matilda Mertelj roj. Benčina in pog. poštarica Mija Korosak roj. Cerar v Ivanjih sta podali ostavko na poštno službo; dnev. Silvestru Reženu v Hrastniku in Ivanu Seljaku v Planini pri Rakeku je bila odpovedana služba.

Poroke. pog. pošt. Marija Vučak v Vitanju se je poročila z asistentom Dušanom Husom in dnev. Zofija Nečajeva na Ljubljani 1 z advokatom Nikolajem Viržikovskijem.

Pogodbena pošta III/3 Ivanjci je bila prevedena v III/2.

Izpit za vodstvo pogodbene pošte je napravila pog. pošt. Marija Bizjak.

CIUHA & JESIH, LJUBLJANA

Zaloga vsakovrstnega manufakturnega blaga, zavese, preproge, linoleum, perje, puh, itd

DOBAVITELJ GOSP. ZADRUGE.

Manufakturna veletrgovina FELIKS URBANČ, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

Pozor! **RADIO** Pozor!

Poštni nameščenici!

RADIO aparate in potrebščine si lahko nabavite z nakaznico svoje Gospodarske zadruge najugodnejše pri trdki

RADIOVAL

Ljubljana, Kongresni trg 3

**Poštni dom bo naša trdnjava, zato
podpiši takoj delež!**

Najceneje

dobite vsakovrstno blago za dame in gospode, rokavice in nogavice ter gotove otelke v trgovini

I. TOMŠIČ, Sv. Petra cesta 38

Velikonočne šunke

prekajene mesne izdelke, sveže volovsko, telečje, prašičje meso; štajerska perutnina itd. delikatese — v najfinejši kakovosti po najugodnejših cenah pri:

F. SLAMIČ, velemesarija, Gosposvetska 6.

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigaletova ul. št. 1

se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega materiala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.

Inventurna prodaja

vsakovrstnega blaga

belo platno 7, 8, 10, 12 Din
platno za rjuhe belo 18, 22, 24, 30 Din
barhent za obleke 6, 7, 10, 15 Din
različne svile 10, 18, 28, 32 Din

kupite po neverjetno nizki ceni pri

J. Trpin, Maribor
Glavni trg 17

VEDNO
PRIHAJAJOČE
NOVOSTI

**A.E. SKABERNE
LJUBLJANA.**

Izhaja 1., 11. in 21. v mesecu. Naročnina na leto 24 Din, oziroma 12 Din za pol leta. Oglasi po dogovoru. Čekovni račun št. 11.834.

Rokopise je pošiljati uredništvu »Poštnega glasnika« v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravo lista Sv. Jakoba trg 2. Za »Obl. organizacijo ptt. uslužbencev v Ljubljani« izdaja in ureja Joško Jakše v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek v Ljubljani.